
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2015

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1.	PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	2
2.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY	3
3.	KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET	4
4.	TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	5
5.	TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	9
	5.1 KAUPUNGINHALLITUS	9
	5.2 OPETUSLAUTAKUNTA	14
	5.3 SIVISTYSLAUTAKUNTA	16
	5.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA	17
6.	INVESTOINNIT	20
7.	KUNTAKONSERNI	21
8.	HENKILÖSTÖ	23
9.	EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIHAVAINNOILLE TEHDYT TOIMENPITEET	24
10.	SISÄINEN VALVONTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA	25
11.	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	25

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2015

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Valtuusto on asettanut niin taloudelliset kuin toiminnalliset tavoitteet hallintokunnille hyväksyessään toimintasuunnitelman ja talousarvion. Tarkastuslautakunnan tehtävä on laatia kertomus, jossa arvioidaan kuinka nämä valtuuston asettaman tavoitteet ovat toteutuneet.

Tämä oli kolmas kerta, kun tarkastuslautakunta on nykyisessä kokoonpanossaan tehnyt arviointia. Olemme haastatelleet vuoden mittaan eri työyksiköiden edustajia ja kävimme tutustumassa uuteen keskuskeittiöön. Lisäksi olemme lukeneet pöytäkirjoja ja raportteja sekä keskustelleet tilintarkastajien kanssa. Tämä kaikki on ollut erittäin mielenkiintoista ja toisaalta myös haastavaa. Olen ollut mukana kaupungin poliittisessa toiminnassa jo lähemmäs kaksikymmentä vuotta, mutta vasta tarkastuslautakunnassa työskennellessäni olen päässyt sisälle kaupungin varsinaiseen olemukseen. Se on toisaalta hämmästyttänyt minua, mutta toisaalta myös ihastuttanut.

Läpi viime vuoden kaupungin taloudelliset haasteet ovat olleet lähes käsinkosketeltavat ja SOTE:n menojen kehitystä on seurattu tarkasti. Kiuruvesi kuitenkin selviytyi taloudellisesti erittäin hyvin. SOTE kuntayhtymän maksuosuuden ylitys veti tilinpäätöksen alijäämäiseksi. Kaupunki sai supistettua omia menojaan -0,9 % verrattuna edelliseen vuoteen. Itse koen kylä huolta henkilökunnan jaksamisesta. Kaupungin henkilökunta väheni yli kymmenellä henkilöllä, mutta työn määrä ei ole vähentynyt. Päinvastoin, yksittäisen työntekijän työpanosta on tarvittu enemmän. Kaupungin on pystyttävä vastaamaan tähänkin haasteeseen ja huolehdittava työntekijöidensä jaksamisesta. Ylikuormittunut ja väsynyt työntekijä usein myös sairastuu helpommin. Viime vuonna sairauspoissaolojen määrä nousikin 0,5 %.

Arviointia tehdessämme lautakunta on miettinyt arviointikertomuksen merkitystä hallintokunnille, virkamiehille ja luottamushenkilöille. Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on, miten arviointikertomusta tullaan hyödyntämään kaupungin omassa toiminnassa. Arviointikertomus on kattava katsaus edelliseen vuoteen ja siihen kuinka tavoitteet ovat toteutuneet. Tänäkin vuonna joistakin tavoitteista on ollut erittäin vaikea arvioida niiden toteutumista. Tavoitteet, joita ei saa olla liian monta, tulee kirjata selkeästi toimintasuunnitelmaan. Samoin toimintakertomusta laadittaessa, tulee kirjata selkeästi perusteluineen toteutuiko tavoite vai ei.

Haluan lautakunnan puheenjohtajan ominaisuudessa kiittää lautakuntaa, joka on ollut hyvin keskusteleva ja kantaaottava. Olette olleet kanssani kaupungin ytimessä ja mielestäni olemme tehneet hyvää työtä. Suuri kiitos sihteerille, joka on saattanut ajatuksemme kirjalliseen muotoon. Niin ikään haluan kiittää luottamushenkilöitä, hallintokuntia ja henkilökuntaa hyvästä yhteistyöstä. Kanssanne on ollut ilo työskennellä ja työt jatkuvat syksyllä, silloin keskitymme tähän vuoteen.

Rentouttavaa kesää kaikille!

Sirpa Piippo
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kuntalain 121 §:n lisäksi tehtävistä on määräykset Kiuruveden kaupungin tarkastussäännössä.

Valtuuston toimikaudelle 2013 – 2016 valitsemina tarkastuslautakunnan jäseninä vuonna 2015 olivat (läsnäolot kokouksissa / tilikausi):

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Piippo Sirpa, puheenjohtaja (9)	Tikkanen Maarit
Toivanen Sisko, varapuheenjohtaja (10)	Remes Pentti (1)
Autio Rauno (10)	Arbelius Tarja
Jokitalo Irja (11)	Siponen Markku
Keskitalo Harri (11)	Hautajärvi Pentti †
	Heinonen Sami, 18.5.2015 -

Tarkastuslautakunta on vuoden aikana kokoontunut 11 kertaa. Tilintarkastaja on osallistunut neljään kokoukseen.

Esittelijänä toimii tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja sihteerinä kaupunginjohtajan sihteerinä Arja Remes.

Valtuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä toimii Talvea Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Marko Paasovaara. Sama tilintarkastaja toimii myös tytäryhtiöiden tilintarkastajana.

Työskentely

Arviointityön toteuttamiseksi tarkastuslautakunta on vuonna 2013 hyväksynyt koko toimikauttaan 2013-2016 koskevan arviointisuunnitelman. Tarkastuslautakunta on noudattanut toiminnassaan tilivuodelle 2015 laatimaansa työohjelmaa. Vuoden 2015 painopistealueena on yleis palvelukeskus.

Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu valtuuston hyväksymään vuoden 2015 talousarvioon, kaupunginhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan suullisiin ja kirjallisiin raportteihin, tilintarkastuskertomukseen, toimielinten pöytäkirjoihin, henkilöstöraporttiin sekä sisäisen valvonnan vuosiraporttiin. Arvioinnin suorittamiseksi lautakunta on käynyt keskustelua kaupunginjohtajan, kaupunginkamreerin, valtuuston puheenjohtajan, maataloussihteerin, yritysneuvojan, ruokapalvelupäällikön, va. kaupunginsihteerin sekä Kiuruveden Urheilijat ry:n edustajien kanssa. Lisäksi tarkastuslautakunta kävi tutustumassa uuteen keskuskeittiöön.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä osallistui tarkastuslautakuntien koulutuspäiville Kuopiossa.

Arviointityön tukena tarkastuslautakunnalla on käytössä arviointilomake, joka antaa perustietoja tulosalueen toiminnasta mm. toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Kyselyllä selvitetään perustietojen lisäksi haastateltavan oma arvio siitä, miten toimintaa on ohjeistettu, miten toimintaa on käytännössä toteutettu ja kehitetty. Tarkastuslautakunta arvostaa, että kuultavat ovat täyttäneet arviointilomakkeen perusteellisesti ja käyttäneet siihen työpanostaan.

Kertomusvuonna tarkastuslautakunta pyysi hallintokunnilta selvityksen työ- ja suojavaatehankinnoista ja niiden perusteista. Käytännöissä oli eroavaisuuksia, joten tarkastuslautakunta pyysi kaupunginhallitusta huolehtimaan, että hallintokunnilla on yhtenäiset ohjeet ja että hallintokunnat noudattavat hankinnoissa yhdenmukaista linjaa.

Lisäksi tarkastuslautakunta pyysi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymältä kirjallisen selvityksen perusteluineen mistä v. 2014 oman toiminnan 0,5 milj.euron ylitys Kiuruveden osalta johtui ja mistä tilinpäätösennusteen ja lopullisen ylityksen ero johtui. Kuntayhtymän talousjohtaja selvitys käsiteltiin tarkastuslautakunnassa 24.3.2015. Tarkastuslautakunnan pyynnöstä kaupunginhallitus lähetti kuntayhtymälle lausunnon talousraportoinnin luotettavuudesta (khal 27.4.15 § 106)

Esteellisyydet

Opetuslautakunnan varsinaisena jäsenenä Sirpa Piippo on esteellinen arvioimaan opetuslautakunnan toimintojen toteutumista. Sivistyslautakunnan varajäsenenä Harri Keskitalo ei arvioi sivistyslautakunnan toimintojen toteutumista. Sisko Toivanen on Ylä-Savon SOTE yhtymähallituksen varajäsenenä esteellinen arvioimaan Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toimintoja.

3. KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET

Valtuusto hyväksyi Kiuruveden kaupunkistrategian vuosille 2013-2016 kokouksessaan 12.12.2013. Strategian toteutumisen arviointi ja sen täydentäminen vuosille 2016-2017 päätettiin tehdä keväällä 2015. Kaupunkistrategian arviointi ja päivitys käsiteltiin valtuuston strategiaseminaarissa Seinäjoella lokakuussa 2015 ja valtuusto hyväksyi sen 8.2.2016.

Strategiassa Kiuruveden visioksi on määritelty *”Kiuruvesi on yläsavolainen, kehittyvä maaseutukaupunki”*.

Kiuruveden kaupunkistrategian viisi strategia-aluetta ovat:

Kuntatalous ja konserniohjaus

Elinkeinopohja

Väestö ja asuminen

Kunnan omat palvelut ja henkilöstö

Kunta, seutu- ja maakuntayhteistyö sekä kansainvälinen yhteistyö

Strategian toteutumista seurataan osavuosikatsauksessa ja toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunta arvioi osaltaan strategian toteutumista.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että strategia tarkistettiin, mutta tavoitteiden toteutumisen arviointia ja konkreettisia toteutuneita mittareita löytyy vain vähän. Näin ollen strategian tavoitteiden toteutumisen arviointi on hankalaa.

Jatkossa tulee kiinnittää huomiota, että strategia on kirjoitettu ja jaoteltu selkeästi, sitä on helppo lukea ja se on myös kuntalaisten helppo ymmärtää.

Haasteet

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan strategiassa mainittu "konserniohjauksen vahvistaminen" ei ole täysin toteutunut.

Strategiassa tavoite – tasapainoinen väestörakenne ja muuttotappiokehityksen loiventaminen - Kaupungin väestöllinen huoltosuhde oli 2000-luvun alussa 64,8. Vuonna 2014 väestöllinen huoltosuhde oli 70,5 ja tulee jatkossa edelleen heikkenemään.

Vuoden 2015 alussa Kiuruvedellä oli asukkaita 8.752 ja vuoden lopussa 8.603, joten väestö väheni kertomusvuonna 149 hengellä. Syntyneitä oli 81 ja kuolleita 130 eli nettomuutos tältä osin oli -49. Kuntien välinen nettomuutto oli -104 henkilöä.

4. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

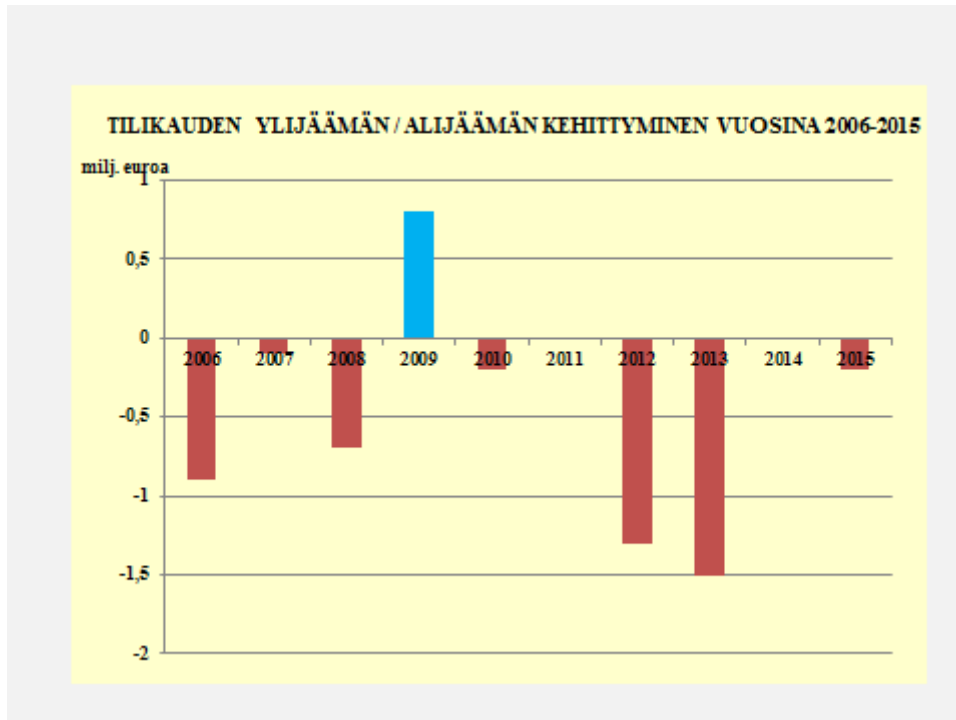
Kiuruveden kaupungin taloudellista asemaa voidaan kuvata sekä kaupungin että kaupunki-konsernin näkökulmasta seuraavaan taulukkoon otettujen keskeisten tulos- ja rahoituslaskelman ja taseen tunnuslukujen avulla.

TALouden tunnuslukuja 2015

	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot/toimintakulut %	12,2	47,0
Vuosikate/poistot %	94,0	121,2
Vuosikate/asukas €	416	731
Investointien tulorahoitus %	110,8	97,1
Kassan riittävyys, pv	41,0	54,0
Omavaraisuusaste %	47,7	34,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	55,2	62,7
Kertynyt ali/ylijäämä, €/asukas	201	242
Lainat, €/asukas	3479	6464

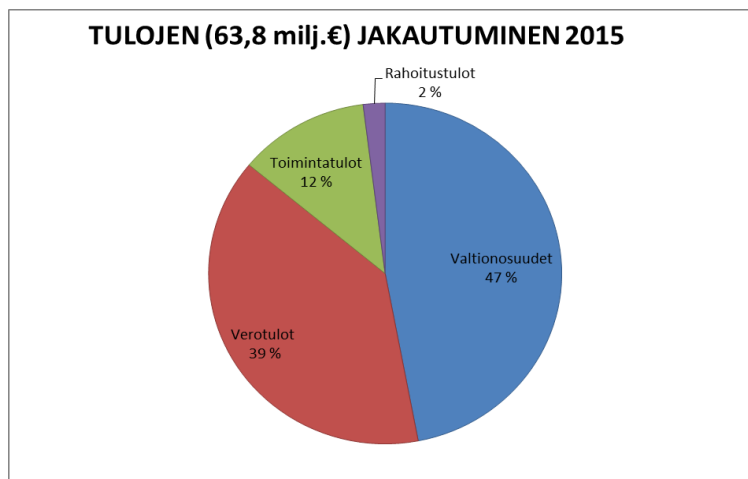

Kiuruveden kaupungin vuoden 2015 tilinpäätös on alijäämäinen -203.616 euroa. Kaupungin taseessa on aikaisempien vuosien ylijäämä n. 1,7 miljoonaa euroa.

Kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2015 oli 20,75 %.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 2,9 % ja toteutuivat talousarviota yli 0,7 milj.€ suurempina. Verotuloja kertyi yhteensä 24,9 milj.€ ja valtionosuuksia 30,2 milj.€. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 319.000 euroa eli 1,1 %, mutta alittivat talousarvion 62.000 euroa. Toimintatuotot toteutuivat n. 380.000 euroa yli muutetun talousarvion, toteutuminen oli 105,5 %. Toimintatuotot vähenivät n. 50.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna eli -0,7 %.

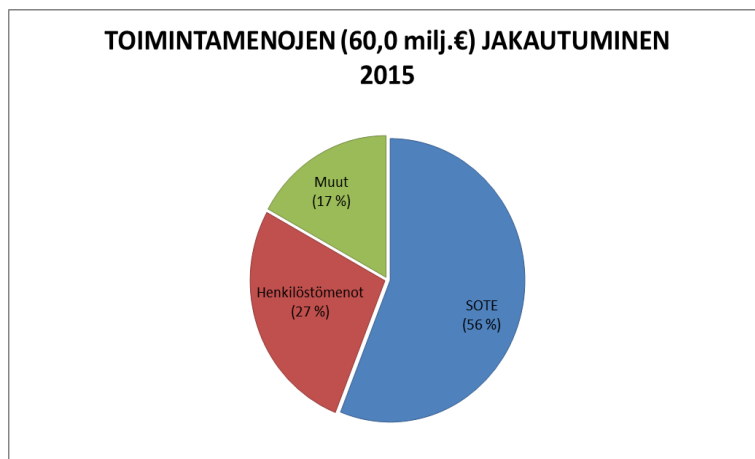

Verotulot:
kunnallisveron osuus 86 %
kiinteistöveron osuus 6 %
yhteisöveron osuus 8 %

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion n. 180.000 eurolla. Toteutuminen oli 100,3 %. Toimintakulut pienenevät n. 18.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna. Kaupungin oman toiminnan toimintakulut pienenevät -0,9 % ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän oman toiminnan maksuosuus kasvoi 6,48 % vuoteen 2014 verrattuna.

Palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion n. 84.000 eurolla. SOTE kuntayhtymän maksuosuus ylitti alkuperäisen talousarvion n. 1,0 milj.€ (muutetun talousarvion 0,22 milj.€). Palvelujen ostot kasvoivat n. 132.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna eli 0,3 %.

SOTE: Maksuosuudet Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle

Henkilöstömenot: Palkat, palkkiot ja henkilöstösivukulut

Muut: Kaikki muut kaupungin menot

Tilikaudelta 2015 vuosikatetta kertyi n. 3,58 milj.€ eli n. euroa 416 asukasta kohti. (v. 2014 2,42 milj. € ja 276 €/as). Vuosikate riittää kattamaan 3,1 milj. euron suuruiset suunnitelmapoistot. Kertomusvuonna vuosikate oli poistoista 94 % (ed. vuonna 66 %). Kun tunnusluvun arvo on 100 % katsotaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Kaupungin lainakanta kohosi edellisen vuoden 29,6 milj. eurosta 29,9 milj. euroon.

Kaupungilla on sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli vuoden lopussa n. 7,1 milj.€ ja tase-arvo oli n. 5,9 milj.€. Sijoitusvaroja hoitaa kaksi ulkopuolista varainhoitajaa. Sijoituksia ei käytetty (kotiutettu) kertomusvuoden aikana.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon, joita valtuusto ei ole hyväksynyt

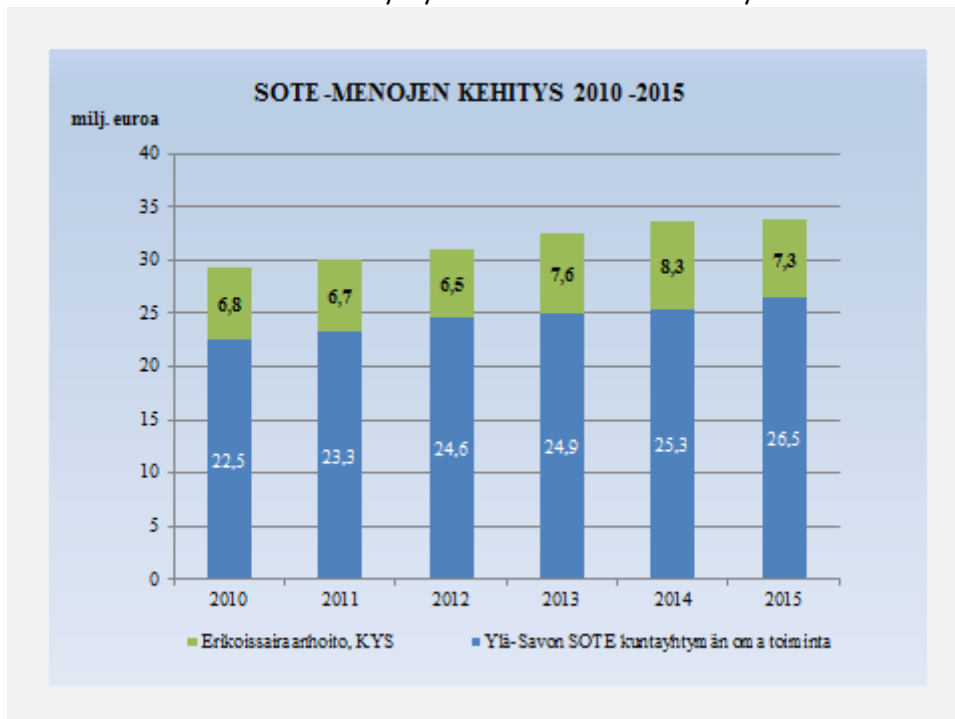
Ylä-savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus ylitti alkuperäisen talousarvion n. 1,0 milj.€ ja muutetun talousarvion n. 0,2 milj.€. Soten oman toiminnan ylitys oli 1,5 milj.€ alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja Kysin maksuosuuden alitus oli n. 0,4 milj.€ alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Muita valtuustoon nähden sitovien määrärahojen poikkeamat ovat seuraavassa taulukossa.

	Tulojen alitukset	Menojen ylitykset
Käyttötalous		
Yleishallinto	3.418	
Ruokahuolto	43.466	
Maataloushallinto	4.062	
Varhaiskasvatus		68.780
Vapaa-aikapalvelut	28.662	
Rakennusvalvonta	14.035	
Kiinteistöt		270.487
Vesi- ja viemärilaitos		28.159
Investoinnit		
Opetuslautakunnan rakennukset		15.631
Sivistyslautakunnan rakennukset		4.929

Kokonaisuutena arvioiden Kiuruveden taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin, lukuun ottamatta Ylä-Savon SOTE –kuntayhtymän maksuosuuden kehitystä.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä huomioi, että vuosikate riitti kuluneena vuonna poistojen kattamiseen.

Tarkastuslautakunta edelleen tähdentää, että sijoitusvarojen käytöstä investointien rahoituksessa tulisi laatia suunnitelma. Suunnitelmassa olisi hyvä määritellä mm. tuottorajat, jolloin varoja voisi kotiuttaa.

Kiuruveden kaupungin lopullinen maksuosuus SOTE -kuntayhtymän menoista oli 33,8 milj.€. Kiuruveden osuus Ylä-Savon SOTE -kuntayhtymän menoista **ylitti kaupungin alkuperäisen talousarvion n. 1,5 milj.€ ja muutetun talousarvion n. 1,0 milj.€.**

Tarkastuslautakunta huomioi SOTE maksuosuuden huomattavan kasvun. Soten oman toiminnan kulujen kasvu oli 6,48 %.

Vuosien 2011-2015 tilinpäätösten mukaan soten maksuosuus on kasvanut vuosittain keskimäärit 3,0 %. **Tarkastuslautakunnan huomio kiinnittyy soten maksuosuuden ns. alibudjetoinnin mahdollisuu- teen kaupungin vuosien 2016-2018 taloussuunnitelmassa.**

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että lainamäärän kasvu hidastui huomattavasti. Vuonna 2015 lainamäärä kasvoi n. 0,4 milj.€ (v. 2014; 2,3 milj.€ ja v. 2013; 6,0 milj.€)

Erittäin positiivinen asia on, että kaupungin omat käyttötalousmenot ovat hallinnassa ja tiukassa seurannassa. Kaupungin omat toimintakulut toteutuivat -0,9 % edellistä vuotta pienempinä.

Omavaraisuusaste laski hieman edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 47,7 %. Terveen talouden raja-arvona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kun- tataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

5. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

5.1 KAUPUNGINHALLITUS Yleishallinto

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
4	1	2	1

Toteutumatta jäi:

Yleispalvelukeskuksen toimistotehtävät luetteloidaan ja sen jälkeen käydään henkilöstön kanssa läpi miten tehtävät jaetaan henkilöstön kesken.

Toimistotehtäviä ei luetteloitu, koska työn vaativuuden arviointi on tarkoitus toteuttaa vuo- den 2016 aikana.

Siirrytään vaiheittain sähköiseen kokouskäytäntöön

Siirtyminen täysin sähköiseen kokouskäytäntöön toteutetaan vuoden 2017 kuntavaalien jäl- keen.

Osittain toteutui:

Arkiston kuntoon saattamisesta annetaan väliraportti toukokuun loppuun mennessä kaupunginhal- litukselle. Raportissa selvitetään, missä vaiheessa arkiston kuntoon saattamisessa ollaan ja **mitä tehdään loppuvuoden aikana.**

Raportti annettiin kaupunginhallitukselle 25.5.2015. Pykälässä kerrotaan, että seuraava työn edistymisen tarkastus tehdään syksyllä 2015, josta annetaan tilannetiedotus kaupunginhalli- tukselle. Tämä ei toteutunut.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Henkilöstöllä tulee olla tarkistetut yksilöidyt tehtävänkuvat. Tehtävänkuvaa ei saa olla liian laaja, ettei ole riskiä siitä, että työntekijällä ei ole mahdollisuutta suoriutua kaikista työtehtävistään. **Tehtäviä tulee voida tarpeen mukaan jakaa.** On tärkeää, että esimiehellä on tieto siitä, mitä kukin henkilö tekee.

Arkiston kuntoon saattaminen edellyttää selkeän kokonaissuunnitelman laatimista ja aikataulutusta sekä sitoutumista sovittuihin aikatauluihin.

Kiuruveden kaupungin hallintosäätöuudistus tulee toteuttaa mahdollisimman pian. Uudistuksessa on huomioitava kuntalain ym. lakimuutokset sekä kaupungin organisaatio- ym. muutokset. Hallintosäännön tulee olla selkeä ja joustava, jotta se vastaa helposti toiminnan uudistuksiin ja toimintaorganisaation muutoksiin.

Kaupunki avustaa kesätapahtumia. Rahallisen avustuksen lisäksi kaupunki tukee tapahtumia antamalla korvauksetta käyttöön mm. tiloja, alueita ja henkilökunnan työpanosta. Tarkastuslautakunta toteaa, että avoimen päätöksenteon ja julkisuusperiaatteen mukaisesti tulisi selvittää avustuksen kokonaismäärä ottamalla laskelmiin mukaan korvauksetta annettava tuki.

Tasa-arvovaltuutetun toimisto velvoitti kaupungin valmistelemaan uuden tasa-arvolain (609/1986) mukaisen tasa-arvosuunnitelman. Kaupungin viimeisin tasa-arvosuunnitelma oli tehty vuosille 2006-2008. Kaupunginhallitus hyväksyi 30.11.2015 Kiuruveden kaupungin tasa-arvosuunnitelman vuosiksi 2016-2018. Uusi tasa-arvosuunnitelma lähetettiin Tasa-arvovaltuutetun toimistolle.

Kiuruveden kaupungin ja poliisin välinen yhteispalvelusopimus irtisanottiin, koska toimivalta ajokorttihakemuksissa siirtyi Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille.

Ruokahuolto

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
5	5		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Keskuskeittiön varastotilat ovat pienet tuotantomäärään nähden. Lisäksi keittiön olosuhteet (ahtaus, keittiö on pitkä ja kapea) kuormittavat henkilöstöä. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että uudessa keskuskeittiössä on otettu käyttöön työtapoja ja -välineitä, joilla vähennetään työn rasittavuutta.

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että ruokapalveluiden panostaminen lähiruokaan luo kaupungille positiivista imagoa. Lähiruoan puolestapuhujana tunnettu kaupungin ruokapalvelupäällikkö Helena Laitinen voitti tammikuussa 2016 ravintola-alan PRO tunnustuspalkinnon, sarjassa PRO vastuullisuus. Palkinto annetaan henkilölle, joka tunnetaan eettisyyden, ekologisuuden, kestävän kehityksen sekä luomuraaka-aineiden puolestapuhujana ja edistäjänä.

Ruokahuollon ja elinkeinotoimen yhteistyötä tulisi lisätä, jotta ruokahuolto pystyisi paremmin löytämään lähiruokatoimijat ja hyödyntämään näiden tuotteita.

Ruokapalveluiden tulisi pyrkiä hankkimaan sellaisia raaka-aineita, jotka täyttävät suomalaisen ruoantuotannon vaatimukset.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan keskuskeittiön hyvän työilmapiirin takana on hyvä henkilöstöjohtaminen.

V. 2015 kaupungin lähiruokaprosentti oli 22,36. (ed. vuonna 22,4 %.) Lähi- ja luomuruuan tunnuslukuja ei ole mahdollista enää keskittämisen jälkeen kerätä erikseen koulujen osalta. Lähiruoan käyttö on laskusuunnassa, koska tavarantoimittajia on jäänyt pois, eikä uusia ole tullut tilalle. Keittiöiden yhdistäminen on tuonut uutta haastetta lähiruoan käyttöön.

Elinkeinojen kehittäminen

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
5		5	

Toteutumatta jäivät:

Perustettavien yritysten määrän kasvu

Vuonna 2015 perustettiin 16 yritystä (ed. vuonna 26).

Hoito-, hoiva- ja hyvinvointitoimialojen kasvu

EU- ja Tekes -rahoituksen sekä muun ulkopuolisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen seudullisen yhteistyön ja hanketoiminnan avulla

Kaupungilla oli kaksi rahoitettavaa hanketta. Hankehaun käynnistyminen viivästyi mm. ELY-keskuksen sähköisen hakujärjestelmän takia. Yksi hanke sai kielteisen rahoituspäätöksen ja toinen hanke on edelleen valmisteilla.

Palvelusisältöjen ja kaupallisten sisältöjen keittäminen valokuituverkossa

SPV-kauppoja 10 kappaletta ja uusia navettahankkeita 10 kpl

Sukupolvenvaihdostilastoja ei ole saatavilla johtuen Maaseutuviraston tukisovelluksen keskeneräisyydestä. Navettahankkeita oli kaksi. Maatalouden kehittymistä kurittivat Venäjän asettamat tuontikiellot ja maataloustukien maksujen myöhästyminen.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Mitään asetetuista tavoitteista ei saavutettu. Asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen ovat vaikeaselkoisia.

Elinkeinotoiminnan tehokkaampi edistäminen yritysten ja työpaikkojen lisäämiseksi.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kaupungin asenne yrittäjiä kohtaan on hyvä.

Osaomistusasuntojen rakentamishanke ei edennyt. Hankkeen koemarkkinoinnista vastasi Kiuruveden kaupunki. Valtuusto teki periaatepäätöksen arvoltaan 3,5 milj.€ takauksesta perustettavalla taloyhtiölle.

Vuoden 2015 aikana Kiuruvedelle perustettiin 16 yritystä (ed. vuonna 26). Uusien yritysten myötä syntyneiden työpaikkojen määrä on 15-30 (nettolisäysarvio). Yrityksiä lakkasi kertomusvuonna 21 (ed. vuonna 27). Tarkistetun strategian **tavoitteena on saada vuosittain 20 uutta yritystä.**

Ylä-Savon Kehitys Oy:n alasajon johdosta alueen kunnat neuvottelivat uuden mallin aluekehitysrahan hallinnointiin. Valtuusto hyväksyi 9.3.2015 yhteistoimintasopimuksen, jossa sovittiin mm. yhteisen toimielimen perustamisesta Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän alaisuuteen.

Kaupunki osti yritysneuvontapalveluja Omni Yrityspalvelut Oy:ltä vuoden 2015 ajan ostopalvelusopimusten mukaisesti.

Savon Yrittäjien maakunnallinen yrittäjäjuhla järjestettiin Kiuruvedellä 21.11.2015.

Maaseutuhallinto

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	3		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Maidon hinnan lasku, maitokiintiöiden poisto, lihan hinnan lasku, maataloustukien väheneminen sekä viivästyminen aiheuttivat tiloille suuria taloudellisia ongelmia.

Tarkastuslautakunta arvostaa Kiuruveden vahvaa maa- ja metsätaloutta. Maa- ja metsätaloudella on tärkeä työllistävä vaikutus.

Kiuruvesi, Keitele ja Pielavesi muodostavat Luoteis-Savon maaseutupalvelut yhteistoiminta-alueen, jonka järjestämisvastuu on Kiuruveden kaupungilla.

Tukea hakeneiden tilojen lukumäärä	2014	2015
Kiuruvesi	434	423
Pielavesi	204	196
Keitele	80	73
YHTEENSÄ	718	692

V. 2015 Kiuruvedelle maksettiin maataloustukea n. 23 milj.€ (sama ed. vuonna). Tukea hakeneita tiloja Kiuruvedellä oli 423 (ed. vuonna 434). Sähköisesti tukihakemuksen jätti 92 % (ed. vuonna n. 70 %). Kiuruvesi on Suomen toiseksi suurin maidontuottaja. Maitotiloja oli 151 (ed. vuonna 158) ja maitoa tuotettiin n. 54,7 milj. litraa (ed. vuonna 53 milj.litraa). Naudanlihaa tuotettiin n. 3,5 milj. kiloa (sama ed. vuonna).

Työllisyyden hoitaminen

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
1			1

Toteutui osittain:

Alennetaan työttömyysastetta työllistämällä pitkäaikais- ja nuorisotyöttömiä.

Työttömyys lisääntyi vuonna 2015. Työttömiä oli 16,6 % työvoimasta eli yhteensä 603 ja heistä alle 25 -vuotiaita 98 ja yli 50-vuotiaita 247. (Ed. vuoden lopussa työttömiä oli 16,0 %.)

Pitkäaikaistyöttömiä oli v. 151 henkilöä (ed. vuonna 160 henkilöä).

Kiuruveden Urheilijat ry ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän Kiuruveden sosiaali- ja terveyspalvelut ovat asettaneet yhteiseksi tavoitteeksi jopa 60 asiakkaan osallistuminen samanaikaisesti kuntouttavaan työtoimintaan. Tämä tavoite ei toteutunut. Ohjautumista kuntouttavaan työtoimintaan tulee tehostaa.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Korkea työttömyys lisää nuorten syrjäytymisvaaraa ja eriarvoistumista. Oppisopimuskoulutusta nuorille tulisi lisätä ja kehittää.

Tehdyistä toimenpiteistä huolimatta työmarkkinatuen kuntaosuus on jatkuvasti kasvanut Kiuruvesi maksoi v. 2015 Kelan työmarkkinatuen kuntaosuutta 636.723 euroa (v. 2014: 423.139 euroa). Soten talousarvio ylittyi tältä osin 245.723 euroa. Tarkastuslautakunta huomioi, että työmarkkinatuen kuntaosuus suurenee vuosi vuodelta.

Kaupungin työllisyyskehityksellä on ratkaiseva merkitys siihen, miten verotulot kehittyvät.

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että kaupunki kehittää työllisyyspalvelujaan (sopimus Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa), joskin tulokset eivät heti ensimmäisenä vuonna ole täysin nähtävissä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan työnhakijat saavat tarvitsemaansa henkilökohtaista tukea ja neuvontaa.

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt laskuun.

Kaupunginhallitus antoi 11.5.2015 § 118 lausunnon, ettei se hyväksy Kiuruveden TE-toimiston palvelupisteiden sulkemista. Asiakaspalvelu päättyi 16.12 ja Kiuruveden toimipaikka suljettiin 31.12.2015. Tarkastuslautakunta on huolestunut lähipalvelujen vähenemistä. Kaikilla TE-palvelujen asiakkailla ei ole mahdollisuuksia käyttää sähköisiä palveluja ja eikä edellytyksiä hakea palveluja seutu- tai maakuntakeskuksesta.

Vuoden 2015 alusta korvausvastuun piiriin tulivat 300-499 päivää työmarkkinatukea saaneiden ryhmä. Lisäksi kunnan vastuu kasvoi yli tuhat päivää tukea saaneissa. Heidän osaltaan rahoitusosuus nousi 50 prosentista 70 prosenttiin. Palkkatukeen suunnattuja määrärahoja on rajallisesti saatavana ja ne ovat myös loppuneet kesken.

Kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välinen sopimus yhteistyöstä työllisyyden hoitamiseksi. Sopimuksen kohteena ovat yli 300 päivää työttömänä olleet, työmarkkinatukeen oikeutetut kiuruvetiset henkilöt. Näille henkilöille järjestetään palkkatukityötä ja kuntouttavaa työtoimintaa. Tarkoituksena on tukea kiuruvetisten työttömien ohjautumista työllistämistä edistäviin palveluihin. V. 2015 kaupunki maksoi Kiuruveden Urheilijat ry:lle tehtävien hoitamiseksi 110.000 euroa.

Sosiaalitoimi ja terveydenhuolto

Toiminnalliset tavoitteet (kaupungin talousarvio)

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
2		1	1

Ei toteutunut:

Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon lähipalvelujen turvaaminen
Lähipalvelut ovat lääkärin vastaanotto toiminnan osalta vähentyneet.

Toteutui osittain:

Erikoissairaanhoidon menojen hillitseminen perusterveydenhuoltoa vahvistamalla; lääkärin virat täytetään, ajanvarausvastaanoton toimivuutta parannetaan
Ostettu erikoissairaanhoidon (Kys) alitti talousarvion reilulla 0,4 milj.€. Akuuttivastaanotossa on edelleen ostolääkärit.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta huomioi SOTE maksuosuuden huomattavan kasvun. Soten oman toiminnan kulujen kasvu oli 6,48 %, vaikka akuuttivastaanotto toiminta on supistunut.

Kiuruveden akuuttivastaanotto alkoi 1.2.2015.

5.2

OPETUSLAUTAKUNTA

Varhaiskasvatuksen vastuualue

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
5	4		1

Osittain toteutui:

Päivähoitomaksun muuttaminen tuntiperusteiseksi kokopäivähoidossa

Opetushallituksen työryhmä valmistelee uuden varhaiskasvatuslain toista vaihetta, jossa ajantasaistetaan myös asiakasmaksulakia. Muutoksia odotetaan myös päivähoitomaksuihin ja maksunmääräytymisperusteisiin. Odotetaan lakimuutosta, joten Kiuruvedellä tuntiperusteinen hoitomaksu koskee vain vuorohoidossa olevia lapsia.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Varhaiskasvatus on muutoksista huolimatta pystynyt järjestämään toimintonsa esimerkillisesti.
Tarkastuslautakunta huomioi llo kasvaa liikkuen –projektin, jonka myötä päivähoitoon on saatu uusia toimintatapoja liikuntakasvatuksen edistämiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintamenot ylittyivät 68.780 euroa. Päivähoitoon on tullut 40 lasta enemmän kuin 2014 syksyllä. Haja-alueen päivähoitoa varten on palkattu neljä tilapäistä hoitajaa.

Peruskoulutus vastuualue

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	2		1

Toteutui osittain:

Esi- ja osa perusopetusta järjestetään edelleen väistötiloissa jäähallilla ja lukiolla

Lukiolle sijoitettu ryhmä joutui siirtymään loppukevääksi Satumetsän päiväkodin tiloihin lukiolla ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että opetusta ja muuta toimintaa on pystytty järjestämään väistötiloista huolimatta.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kouluja johdetaan hyvin.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että koulujen tilat ovat riittävät, terveet ja turvalliset. Pysyviin opetustiloihin tulisi päästä siirtymään mahdollisimman nopeasti.

Sisäilmaongelmat ovat iso rasite kaupungin taloudelle. Kiinteistöissä tarvittavat korjaustoimenpiteet tulee tehdä ajoissa, jotta vältetään sisäilmaongelmilta. Lisäksi korjaukset tulee tehdä riittävän perusteellisesti, jotta vältetään korjauskierteitä.

Sisäilmaongelmiin tulee jatkossakin reagoida nopeasti, jotta oppilaille ja opettajille ei tule terveysongelmia. Kosteusvauriot ja sisäilmaongelmat ovat työturvallisuuden liittyvä riski.

Korjausurakoiden sopimusteknisiin asioihin tulee kiinnittää huomioita ja vastuut tulee määrittää tarkasti.

Pohjois-Savon aluehallintovirasto antoi Luupuveden koulun sisäilmaongelmien tutkimisesta ja korjaamisesta toimintasuosituksen. Sisäilmasta aiheuttaman terveysvaaran vuoksi Luupuveden koulun toiminta siirrettiin väistötiloihin marraskuussa 2015.

Nivan koulun rakennuksessa ilmeni sisäilmaongelmia, jotka olivat sen luontoisia, että rakenteissa olleet vauriot oli välittömästi korjattava. Korjauskustannukset n. 260.000 euroa. (ta- investointiosan muutos).

Kaupunginhallitus päätti hankkia Luupuveden koululle Teijo-taloilta koulurakennuksen ja peruskorjata vanhaa koulurakennusta. Valtuusto päätti teettää kyläkouluissa kuntoselvitykset.

Väestön väheneminen on vaikuttanut oppilasmäärään siten, että oppilaita oli peruskoulussa keskimäärin 917 (vuonna 2014; 948 ja v. 2013; 970).

Lukiokoulutus vastuualue

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
6	6		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tavoitteet olivat selkeät ja ne on saavutettu. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat talousarviota paremmin.

Pohjois-Savon aluehallintovirasto antoi lukion sisäilmaongelmien tutkimisesta ja korjaamisesta toimintakehotuksen. Sisäilmaongelmien poistamiseksi lukiossa jouduttiin tekemään mittavat korjaustoimenpiteet. Korjaustyö tuli maksamaan 184.580 € (ta-investointiosan muutos)

Lukion oppilasmäärä on edelleen pudonnut. Oppilasmäärä vähentyi edellisvuodesta 10 oppilaalla (145 oppilasta v. 2015).

5.3

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyspalvelut

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
4	2	1	1

Ei toteutunut:

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut pyritään saamaan mukaan perusopetuksen uuteen opetussuunnitelmaan. Kuntakohtaista opetussuunnitelmaa valmistellaan vielä.

Osittain toteutui:

Kulttuuritoimissa tavoitteena on museon ja kulttuuritalon kävijämäärien pitäminen ennallaan. Museokäynnit kasvoivat, mutta kulttuuritalon kävijämäärä väheni.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Osa toiminnallisista tavoitteista on asetettu siten, että ne eivät ole mitattavia, joten niiden toteutumisen arviointi on lähes mahdotonta esim. "tavoitteena toiminnan terävöittäminen ja elävöittäminen".

Kulttuuritalon kävijämäärän kasvattamiseksi voisi tapahtumien tiedottamisessa hyödyntää enemmän sosiaalista mediaa sekä myös perinteisiä keinoja mm. kaupan ilmoitustauluja.

Kirjaston yhtenä kehittämisvaihtoehtona voisi olla itsepalvelu eli omatoimikirjasto, jossa kirjaston aukioloja voidaan laajentaa niin, että ne sopivat yhä useammille. Kirjaston tilat ja kokoelmat annetaan käyttöön, vaikka henkilökuntaa ei ole paikalla.

Vapaa-aikapalvelut

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
4	4		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta on erittäin tyytyväinen kaupungin liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja muihin vapaa-ajan palveluihin. Näillä palveluilla on suuri merkitys asukkaiden hyvinvointiin ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn.

Etsivä nuorisotyö on yhteiskunnallisesti arvokasta ja sen tekijöitä tulee arvostaa. Mahdollisuus sen vakinaistamiseen tulisi selvittää. Rahoituksen epävarmuus ei saisi olla riittävä peruste työn määräaikaisuudelle, kun tehtävä työ on muodostunut käytännössä pysyväksi osaksi kunnan toimintaa.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

5.4

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hallinto

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	2		1

Toteutui osittain:

Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot.

Vesi- ja yleislaskutuksessa maksujen laiminlyönnit ovat yleistyneet. Veden toimituksen keskeytysuhka on tehokkain perintätoimi.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Maatalouden maksuvaikeudet heijastuvat maatalojen maksuvelvollisuuden laiminlyönteinä.

Rakennusvalvonta

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	3		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta huomioi, että rakennusvalvonta käsittelee lupahakemukset huomattavan nopeasti (1-2 vkoa). Lautakunta pitää rakennusvalvonnan yhteistyön lisäämistä ympäristökuntien kanssa erittäin positiivisena asiana.

v. 2015 rakennuslupia myönnettiin 74 kpl; (asuinrakennukset 4, talousrakennukset 11, lomaa-asunnot 5, karjarakennus 2, muut maatalouden rakennukset 8, muut 29). Vuonna 2014 rakennuslupia myönnettiin 72 kpl.

Uuden jätevesijärjestelmän rakentamiseen myönnettiin yksi toimenpidelupa (ed. vuonna 14). Toimenpidelupia käsiteltiin 18 kpl ja toimenpideilmoituksia 31 kpl.

Rakennusvalvontajaosto kokoontui neljä kertaa.

Tiet ja alueet

Yhdyskuntasuunnittelun sekä Liikenneväylät ja alueet vastuualueet

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
5	1		4

Osittain toteutui:

Sulkavanjärven rantaosayleiskaava saa lainvoiman. Rytlyn rantaosayleiskaava etenee hyväksymisvaiheeseen. Kalliojärven-Hautajärven perusselvitykset päivitetään ja kaavoitustyö käynnistetään.

Sulkavanjärven rantaosayleiskaava ei saanut lainvoimaa.

Rytlyn rantaosayleiskaavan uuden mitoituksen ja kaavaluonnoksen valmistelu käynnistettiin. Kalliojärven-Hautajärven alueen rantaosayleiskaavaa ei käynnistetty johtuen vireillä olevien rantaosayleiskaavojen keskeneräisyydestä.

Jatketaan katuvalaisimien uusimista vähemmän energiaa kuluttaviin malleihin asuntokaduilla ja kevyen liikenteen väylillä.

Tonttikatujen valaisinten uusimisen aloittaminen ja hankinnan kilpailuttaminen siirretään vuodelle 2016; Sähkön jakeluverkon kaapelointityöt venyivät myöhään syksyyn ja muutosaluilla joudutaan tekemään ennakoitua laajempia valaistuksen muutostöitä.

Käydään läpi kaikki taajaman leikkikentät ja laaditaan suunnitelma niiden kehittämiseksi sekä vähälä käytöllä olevien huonokuntoisten kenttien palauttamisesta puistoalueiksi.

Vanhan museon leikkikentän loppumaisemointi jäi työaikataulujen vuoksi kesälle 2016.

Tavoite nro 3:

Tavoitteen toteutumisen arviointi on vaikeaa. Tavoite on vaikeaselkoinen ja ei mitattavissa; .."haetaan optimiratkaisua"..

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tavoitteen nro 3 toteutumassa maininta: Varallaolojärjestelmä on nykyisellään haavoittuva.

Tarkastuslautakunta haluaa tuoda esille mahdollisen yhteistyön Ylä-Savon ammattiopiston kanssa.

Logistiikka-alan opiskelijat saisivat arvokasta käytännön työkokemusta ja järjestely vahvistaisi kaupungin varallaolojärjestelmää.

Töiden ajoittaminen ja kustannusten hallinta. Onko mahdollista, että viikonloppuisin ja juhlapyhinä katujen puhtaanapito ja liukkaudentorjunta tehdään nykyistä myöhemmin.

Kaupungin ei tule tinkiä metsävahinkovakuutuksesta. Myrskytuhoja tulee tulevaisuudessa yhä enemmän.

Haja-asutusalueen tieverkon kunto on edelleen huolenaihe. Perustuotanto, metsätalous ja yhä kasvava kuljetuskalusto edellyttävät toimivaa tieverkkoa ympäri vuoden.

Yksityisteiden kunnossapidon avustamisessa tavoitteena oli 70 %:n avustus läpiajoteille ja 60 %:n muille teille. Laskennallinen avustusprosentti v. 2015 oli läpiajoteilla 53 % ja muilla teillä 46 % (samat v. 2014).

Kiinteistöt

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	1	1	1

Ei toteutunut:

Kiinteistöjen ylläpitokulut ja –tuotot pidetään tasapainossa

Toimintamenot ylittyivät 270.487 euroa. Palvelujen ostot; ylitys 64.602 euroa. Aineet ja tarvikkeet; ylitys 132.928 euroa. Muut toimintamenot; ylitys 75.749 euroa.

Osittain toteutui:

Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjiä ja tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan. Tyhjät kiinteistöt myydään julkisella tarjouskilpailulla. Huonokuntoiset rakennukset puretaan.

Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja on Lassi-Pekassa, Pössilässä, Puistolän päiväkodissa, Väreesä, Vanhassa Säästöpankkirakennuksessa, rautatieaseman makasiinissa ja Luupuveden toisessa koulurakennuksessa. Lisäksi SOTE luopui Pihlajakodin käytöstä rakennuksessa sattuneen viemäriverivuodon korjauksen aikana.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Kaupungille tulee lisäkustannuksia tyhjillään olevista rakennuksista.

Kaupungin strategian mukaisesti tyhjiä kiinteistöistä luovutaan. Kiinteistöissä, jotka jäävät kaupungille tulee kunnossapidon olla aktiivista. Pienetkin korjaustarpeet tulee saattaa tietoon, jotta korjaamattomat ongelmat eivät pahene ajan myötä.

Kaupungilla ei ole riittäviä taloudellisia resursseja huoltaa, korjata ja ylläpitää vanhenevia kiinteistöjä. Korjausvelka lisääntyy. Sisäilmaongelmat johtuvat suurelta osin riittämättömistä taloudellisista resursseista.

Korjauskohteiden yllättävyys mm. sisäilmaongelmien selvittäminen ja hoitaminen tuo epävarmuutta talousarvion toteutumiseen.

Kesätapahtumiin sidottu korjausaikataulukutus vaikuttaa kustannuksiin.

Tarkastuslautakunta huomioi vähäiset kiinteistöpuolen henkilöstöresurssit. Onko mahdollista esim. palkkatuella saada sopivaa lisätyövoimaa.

Kiinteistöt –tulosalueen toimintatulot ylittyivät n. 157.000 euroa ja toimintamenot n. 270.000 euroa. Rakennusten käyttöaste on 96 %. Entinen Yhtylän päiväkotit purettiin marraskuussa 2015.

Talousarviomäärärahojen puitteissa kiinteistöjen vaatimista ylläpito-, huolto- ja kunnostustoimenpiteistä voitiin toteuttaa vain kaikkein kiireisimmät ja välttämättömimmät. Kaupungilla on kiinteistöhoitajien lisäksi vain yksi kirvesmies, jolla on riittävä ammattitaito korjausten suorittamiseen.

Vesi- ja viemärilaitos

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
2	2		

Tarkastuslautakunnan arvio:

*Jätevesipuhdistamon 1. vaiheen saneeraus valmistui ajallaan. Kustannuksia kertyi n. 1.084.000 euroa määrärahan (1,1 milj.€) alittuessa niukasti. Lisä- ja muutostöiden osuus oli vain 0,3 % urakkasummasta. **Alkuperäinen kustannusarvio on toteutunut esimerkillisesti.***

Arvioidut liittymismaksutulot toteutuivat vain. n. 50 prosenttisesti. Uudisrakentaminen on hiljaista. Myydystä vesimäärästä jäi toteutumatta 22.900 m³ ja laskuttamattomasta jätevedestä 15.400 m³.

Vuotovesisuunnitelma on päivitetty.

Vesilaitos siirrettiin tilikauden 1.1.2015 alusta omaksi taseyksiköksi. Myös hulevesi on eriytetty, jolloin sitä pystytään seuraamaan erillään muusta vesijohtoverkostosta.

6. INVESTOINNIT

Kaupungin bruttoinvestoinnit olivat kertomusvuonna 3,31 milj. euroa (ed. vuosi 5,87 milj. euroa).

Merkittävin investointi oli jätevedenpuhdistamon peruskorjaus, 817.000 € vuonna 2015. Investoinnit nostivat kaupungin kokonaislainamäärät 29,9 miljoonaan euroon (v. 2014; 29,6 milj.€).

Tulorahoituksella (vuosikate) pystyttiin kattamaan investoinnit. (Investointien tulorahoitus 110,8 %, ed. vuonna 44,5 %.)

Investointiosan valtuuston hyväksymättömät määräraharahaylitykset:

Opetuslautakunnan rakennukset	15.631 €
Sivistyslautakunnan rakennukset	4.929 €

Vuonna 2015 sijoitusvaroja ei käytetty investointien rahoittamiseen.

Tarkastuslautakunnan arvio:

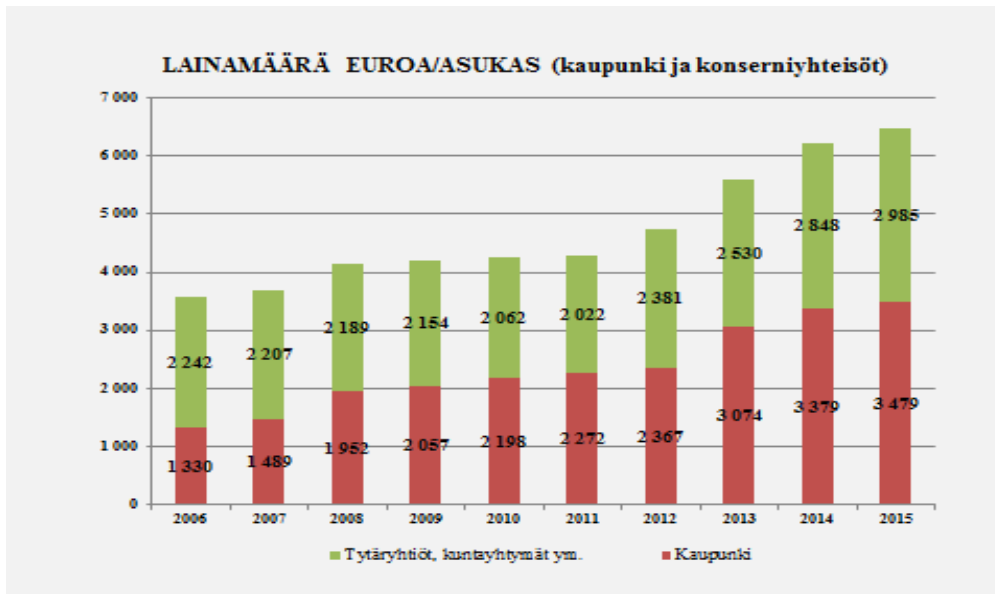
Investointeja toteutettiin investointiohjelman mukaisesti.

Kaupunkistrategian mukaan kaupungin (myös konsernin) lainamäärä asukasta kohti ei saa ylittää maan keskiarvoa. V. 2015 kaupungin lainamäärä 3.478 euroa/asukas (ka. 2.694 €) sekä konsernin lainamäärä 6.464 euroa/asukas (ka 5.768 €) ylittävät maan keskiarvon.

Kaupungin lainakanta ei saa kasvaa, vaan mieluummin pienentyä. Kuitenkin investointiohjelma vuosille 2016-2018 on noin 2,5 milj.€ suurempi kuin hyväksytyyn taloussuunnitelman vuosikatteen yhteensä ko. vuosina. Investointeja ei voida kokonaan kattaa tulorahoituksella vaan uutta lainaa on otettava vähintään tuo 2,5 milj.€. Kaupungin investointitahdin tulisi olla vuosikatteen mukainen.

Investointimenoissa tulee huomioida:

Kaupunki lyhentää lainoja vuosittain n. 3 milj.€. Mikäli velkaantuminen halutaan pysäyttää, investointimenot saavat olla jatkossa enintään 3 milj.€/vuosi. Jos lainamäärää halutaan pienentää, investointimenoja tulee jatkossa olla vähemmän kuin lainojen lyhennykset.

7.

KUNTAKONSERNI

Kaupungin konsernirakenteeseen kuuluvat

Tytäryhteisöt:

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

As Oy Kiuruveden Ruotu

Kiurunportti Oy

Kuntayhtymät:

Itä-Suomen päihdehuollon ky

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky

Pohjois-Savon liitto

Savon koulutuskuntayhtymä

Savonia ammattikorkeakoulun ky

Vaalijalan ky

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

Ylä-Savon SOTE –kuntayhtymä

Virranniemi-säätiö

Yhteis- ja omistusyhteisyydet:

Ylä-Savon ICT-palvelut Oy

Ylä-Savon Jätehuolto Oy

Ylä-Savon Vesi Oy

Ylä-Savon Kehitys Oy

Ylä-Savon Pääomarahasto Oy

Savon Eläinsairaala Oy

Savon Kuitu Oy

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
3	3		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta tyytyväisenä toteaa, että Kiurunkulman asuntojen käyttöaste on korkea (97 %) ja vuokrasatavien määrä on pienentynyt.

Syyskuussa valmistuneen Yhtylänluhdin peruskorjaus maksoi n. 440.000 euroa. Vuokria korotettiin 0,18 euroa/m²/kk. Tilikauden tappio -100.413 euroa, johtuen purettavan rakennuksen arvonalennuksesta ja pakollisesta varauksesta purkukustannuksiin.

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

Toiminnalliset tavoitteet

Yhteensä	Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain
2	2		

Tarkastuslautakunnan arvio:

Vuokrasaatavat pienenevät 88.000 euroa ed. vuoteen verrattuna.

Kaupunki ei enää tukenut Yrityskiinteistöt Oy:tä pääomasijoituksella, vaan 880.000 euron tuki myönnettiin avustuksena. Avustus rasittaa konsernitaloutta. Kaupungin on jatkettava avustuksen maksamista siihen saakka kunnes yhtiö pystyy vastaamaan lainojen lyhennykset omasta tuloksestaan.

Yrityskiinteistöt Oy:lle varattu avustusmääräraha ylittää alkuperäisessä talousarviossa olevan määrärahan 290.000 eurolla (kvalt. 18.5.15 § 24)

Yhtiön liiketappio oli 489.000 euroa (ed. vuosi 363.000 €), rahoituskulujen (49.000 €) jälkeen liiketappio 532.000 €. Tilikauden tulos oli voitollinen 348.000 euroa. Positiiviseen tulokseen vaikutti kaupungin ed. mainittu avustus 0,88 milj.€ (ed. vuoden avustus oli 0,49 milj.€).

Yhtiöllä on pitkäaikaista vierasta pääomaa 5.482.000 euroa (ed. vuosi 5.160.000 €). Lainakustannukset ovat haaste, johon yhtiön on suhtauduttava vakavasti.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden alaskirjausta jatkettiin (0,65 milj.€).

Kaupunginhallitus velvoitti Yrityskiinteistöt Oy:tä tekemään kirjallisen talouden tervehdyttämishojelman vuosille 2015-2017. Ohjelma esiteltiin kaupunginhallitukselle 15.6.2015 ja valtuusto merkitsi sen tietoonsa saatetuksi 22.6.2015. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tervehdyttämishojelmas- ta ei ole tavoitteellisesti esitetty tervehdyttämistoimenpiteitä ja niiden taloudellisia vaikutuksia. Ohjelma on hyvin yleisluontoinen eikä siitä käy selville kuinka paljon ohjelma tervehdyttää yhtiön talout- ta vuosina 2015-2017. Tämän johdosta laadittu ohjelma ei paranna kaupungin valmiuksia laatia taloussuunnittelua tuleville vuosille.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että uuden yritysneuvojan toimenkuvaan kuuluu toimitusjohtajan varahenkilönä toimiminen.

Yrittäjien tarpeitten mukaan tehdyt muutos- ja korjaustyökustannukset tulisi huomioida vuokrissa.

Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan Yrityskiinteistöt Oy:n osakkaiden arvonalennustarve on n. 2,2 milj.€. Kaupunginhallitus päätti 23.2.2015 jaksottaa arvonalennuskirjaukset niin, että osakkeiden arvo kaupungin taseessa on Kirjanpitolain 5 luvun 13 §:n mukainen viimeistään v. 2017 tilinpäätöksessä.

Leivosen kiinteistön isännöinti siirtyi vuoden 2015 alussa Yrityskiinteistöt Oy:ltä kaupungille, se vähensi Yrityskiinteistöt Oy:n nettomenoja n. 100.000 euroa.

Vuokria korotettiin 0,12 euroa/m²/kk + alv.

8. HENKILÖSTÖ

Henkilöstöraportti vuodelta 2015 käsiteltiin kaupunginhallituksen kokouksessa 16.5.2016.

Henkilöstön määrä v. 2015 oli 350 (ed. vuonna 362). Tästä vakinaisessa virka- tai työsuhteessa oli 299 henkilöä ja määräaikaisessa 47 henkilöä, työllistettyjä 4.

Henkilöstön sairauspoissaoloja oli v. 2015 aikana 10,3 päivää henkilöä kohti (edell. vuonna 9,9 pv). Sairauspoissaolot kasvoivat 0,5 % ed. vuoteen verrattuna. *Henkilöstöraportista ei käy selville mitkä sairaudet aiheuttavat eniten sairauslomia.*

Henkilöstön keski-ikä oli v. 2015 lopussa n. 47,5 vuotta. Vuoden 2015 aikana eläkkeelle siirtyi 12 henkilöä (sis. kaikki eläkejärjestelyt).

Vuoden 2015 henkilöstökulut olivat yhteensä noin 16,1 milj.€, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli noin 11,5 milj. € ja henkilösivukulujen osuus oli noin 4,6 milj. €. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion n. 104.000 eurolla. Henkilöstökulut pienenevät n. 531.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna eli -3,2 %.

Kertomusvuonna henkilöstöjaoston ja yhteistoimintaelimien kokouksia pidettiin kolme.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Henkilöstömäärän sopeutus palvelutarjontaa ja koko kunnan asukasmäärää vastaavaksi ja sitä kautta riittävän vuosikatteen varmistaminen on tärkeää, mutta samalla tulee huolehtia siitä, että myös uusia, nuoria osaajia rekrytoidaan ajoissa.

Tarkastuslautakunta huomioi, että henkilöstöasiat nostettiin keskeiseen asemaan strategian päivityksessä ja strategiaan tehtiin kirjaus työhyvinvointiohjelman käynnistämisestä kaupungissa.

Henkilöstön ikärakenne on suhteellisen korkea. Kaupungin henkilöstöstä on 52,5 % yli 50 vuotta täyttäneitä. Ikääntyminen asettaa haasteita työssä jaksamiselle. Kaupungin tulee kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen ja kehittää joustavia käytäntöjä työskentelyn tueksi.

Työhön perehdyttämiseen tulisi kiinnittää jatkossa enemmän huomioita. Perehdyttäminen on tärkeä

osa työnjohtoa. Perehdyttämällä varmistetaan, että uusi työntekijä oppii työtehtävänsä ja organisaation toimintatavat mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. Perehdyttäminen auttaa myös hiljaisen tiedon säilyttämisessä organisaatiossa. Työntekijöiden on myös hyvä tietää, mitä muut tekevät. Perehdyttämisen edellytys on, että käytännöt ja toimintatavat on dokumentoitu. Kaupungilla tulee olla perehdyttämisopas uudelle työntekijälle.

Työntekijä voi jäädä vanhuuseläkkeelle oman valintansa mukaan 63-68 vuotiaana. Etenkin johtavassa asemassa olevan työntekijän tulisi hyvissä ajoin ilmoittaa työnantajalle työsuhteen päättymisestä, jotta työnantaja ehtii ajoissa reagoida tehtävien hoitamiseen ja mahdolliseen rekrytointiin.

Sairauslomia vastaan tulee taistella työhyvinvointia lisäämällä ja ergonomiaa parantamalla. On tärkeää huolehtia, että varahenkilöjärjestelmä on toimiva. Mahdollisuuksien mukaan tulisi opastaa ja kouluttaa useampi henkilö tiettyä tehtävää hoitamaan.

Työntekijöiden viihtyvyyden kannalta oman työyhteisön hyvä henki on keskeinen asia. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työkykyä ylläpitävään toimintaan varataan riittävä määräraha ja esimiehet toteuttavat toimintaa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kehityskeskusteluja tai esimies-alaiskeskusteluja käydään säännöllisesti. Keskustelut tukevat oman työn hallintaa, lisäävät henkilöstön työmotivaatiota sekä ennen kaikkea parantavat työyhteisön työhyvinvointia. Myös kiireen ja stressintunne pysyy hallinnassa, jos asiasta keskustellaan esimiehen kanssa ja samalla voidaan tehdä työnohjausta.

Tarkastuslautakunta toivoo henkilöstöraporttiin lisäinformaationa mm. koulutuspäivien määrät sekä kuinka moni on osallistunut koulutuksiin (sisäinen ja ulkoinen koulutus).

Kaupunginsihteeri jäi eläkkeelle ja virka täytettiin. Valtuusto valitsi 22.6.2015 kaupunginsihteeriksi Tuomo Sallisen. Päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valtuusto valitsi 14.9.2015 Sallisen avoimen kaupunginsihteerin viran hoitajaksi 21.9.2015 alkaen siihen asti kunnes asia on lainvoimaisella tuomiolla ratkaistu, kuitenkin enintään 31.12.2016 sakka.

Kaupunginhallitus valitsi 2.6.2015 yritysneuvojan tehtävään Tuula Parkkonen-Suhosen.

9. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIHAVAINNOILLE TEHDYT TOIMENPITEET

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on se, miten arviointikertomusta ja sen sisältöä käsitellään valtuustossa ja miten arviointia hyödynnetään kaupungin toiminnassa.

Vuoden 2014 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen mukaan kaupunginhallituksen tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ja myös tytäryhtiöt antavat selvityksen syyskuun 2015 loppuun mennessä arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien ja suositusten johdosta tehdyistä toimenpiteistä. Tarkastuslautakunta käsittelee kaupunginhallituksen antaman selvityksen kokouksessaan 15.12.2015.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunnan mielestä annetut selvitykset olivat riittävän kattavia ja perusteellisia.

Tarkastuslautakunta huomioi, että kaupunginhallituksen antama vastine on mennyt parempaan suuntaan. Vastaukset ovat selkeämpiä.

Kaupunginhallituksen tulee huolehtia, että hallintokunnat ja myös tytäryhtiöt antavat selvityksen syyskuun loppuun mennessä arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien ja suositusten johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

10. SISÄINEN VALVONTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA

Kuntalakiin lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuoden 2014 alusta. Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (KL 14 §). Lisäksi hallintosäätöön tulee ottaa tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Tilintarkastajien on tarkastettava onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (KL 123 §).

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kaupungin sisäinen valvonta on kattavaa ja järjestelmällistä.

Useissa kaupungeissa ja kunnissa on sisäinen valvonta ja riskienhallinta sisällytetty osaksi hallintosäätöä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Kiuruveden kaupungin hallintosäätöuudistus toteutetaan mahdollisimman pian. Uuden kuntalain ja organisaatiossa tapahtuvien muutosten myötä keskeistä säännöstöä on syytä uudistaa.

Konsernivalvonta:

Tarkastuslautakunta huomioi, että toimintakertomuksessa selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä on puutteellisesti kirjoitettu.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kirjanpitolautakunnan (Kilan) yleisohjetta ja kaupungin konserniohjetta ei ole kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisessa noudatettu. Kaupungin toimintakertomus ei sisällä selontekoa miten konsernivalvonta on järjestetty. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan puutteita on mm. tiedonkulussa ja tietojen saannissa. Tarkastuslautakunta pitää tiedonkulun kannalta tärkeänä kaupungin ja tytäryhtiöiden välisiä neuvotteluja.

Uudessa kuntalaissa korostetaan konsernivalvonnan tärkeyttä. Kaupungilla tulee olla dokumentoitua näyttöä, että konsernivalvontaa on suoritettu. Kuntalakia ja konserniohjetta tulee noudattaa. Kaupungin tulee linjata paremmin miten ohjataan ja valvotaan eli omistajaohjausrooli korostuu. Omistajaohjauksella tulee huolehtia siitä, että kaupungin tytäryhtiöiden toiminnassa otetaan huomioon kunta-konsernin kokonaisuus kuntalain 47 §:n mukaisesti. Ohjeiden anto tytäryhteisöille tulee olla riittävää ja selkeää. Konsernia koskevat ohjeistukset tulee tarkistaa ja tarvittaessa päivittää mm. valtuuston tulee vahvistaa omistajapoliittiset linjaukset.

11. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Edelleen tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteiden sekä sisällön että mitattavuuden puutteisiin. Eräiltä osin tavoitteiden toteutumista on toimintakertomuksessa selostettu varsin monisanaisesti, mutta tästä huolimatta **lukijalle jää epäselväksi, onko tavoite toteutunut vaiko ei**. Osa asetetuista tavoitteista oli sellaisia, joiden toteutumisen arviointi on lähes mahdotonta.

Toiminnalliset tavoitteet tulee määritellä siten, että niiden toteutumista voidaan mitata ja arvioida. Tarkastuslautakunta korostaa, että tavoitteiden ja tavoitekokonaisuuksien tulee olla oleellisia tulosalueen perustoimintojen kannalta.

Toimintakertomuksessa tulisi jokaisen tavoitteen kohdalla olla selkeänä vastaus siihen, onko tavoite toteutunut vai ei. Lisäksi toimintakertomuksessa olisi nykyistä selvemmin esitettävä perusteet, miksi tavoitetta ei ole saavutettu ja miten tavoite voidaan saavuttaa. Tavoitteita on edelleen liian paljon (58). Sopiva tavoitemäärä max 3 / tulosalue.

Tavoitteista toteutui 36 (62,07 %), ei toteutunut 10 (17,24 %) ja osittain toteutui 12 (20,69 %).

Tarkastuslautakunta pitää Kiuruveden väestömäärän rajua laskua huolestuttavana asiana. Väestökato heikentää kaupungin veropohjaa. Onko Kiuruvedellä ponnisteltu tarpeeksi väestökadon pysäyttämiseksi tai suunnan kääntämiseksi.

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015
vähennys hlö/v	-94	-74	-123	-114	-149

Tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi -203.616 euroa. Tulos oli ennakoitua parempi verrattuna loppuvuoden tilinpäätösennusteeseen – 1.119.000 euroa.

Velkaantuminen hidastui, mutta velkamäärä on huolestuttava.

Myönteistä on, että kaupungin saamat verotulot kasvoivat budjetoidusta.

Hyvänä merkinä tarkastuslautakunta pitää sitä, että investoinnit pystyttiin kattamaan vuosikatteella. Myös kaupungin kassan riittävyys on parantunut. Kaupungin maksuvalmius oli viime vuonna 35 päivää, vuonna 2015 se oli 41 päivää.

Kaupungin saamat valtionosuudet ovat suuremmat kuin verotulot. Valtionosuudet ovat n. 47 % kaikista käyttötuloista. Valtionosuusleikkaukset ovat riski kaupungin taloudelle, koska valtionosuudet ovat kaupungin suurin tuloerä.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin lähipalvelut säilyvät. Ne ovat osa kaupungin elinvoimaisuutta ja vetovoimatekijöitä uudelle yritystoiminnalle ja kaupunkiin muuttaville.

Kaupungin tulee tehostaa konsernivalvontaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin talous on kuntalain 110 §:n edellyttämässä tasapainossa.

Tilintarkastajan suorittama tilintarkastus on tarkastuslautakunnan näkemysten mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kaupungin hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta kiittää hallintokuntia ja kaupungin henkilökuntaa tuloksellisesta työstä.

KIURUVEDEN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNTA 8.6.2016

Sirpa Piippo
puheenjohtaja

Sisko Toivanen
varapuheenjohtaja

Rauno Autio
jäsen

Irja Jokitalo
jäsen

Harri Keskitalo
jäsen